

Výročná správa za rok 2023

1. Úvod

Nezisková organizácia Človek v ohrození, n.o., Bašťová 343/5, 811 03 Bratislava – Staré Mesto, bola registrovaná 04.05.2017 Okresným úradom Bratislava pod registračným číslom OVVS-24106/502/2017-NO. IČO: 5008 2001. DIČ: 212 019 5154.

Kontaktné údaje:

Tel.: +421 947 957 180

E-mail: office@clovekvhrozeni.sk

Web: www.clovekvohrozeni.sk

Nezisková organizácia poskytovala v roku 2023 najmä tieto všeobecne prospešné služby:

1. v oblasti ochrany ľudských práv a základných slobôd a tvorby, rozvoja, ochrany, obnovy a prezentácie duchovných a kultúrnych hodnôt:

- organizovanie seminárov, školení, prezentácií, stretnutí,
- organizovanie kultúrnych a športových podujatí so zameraním aj na voľnočasové aktivity,

2. v oblasti výskumu, vývoja, vedecko-technických služieb a informačných služieb:

- príprava analýz, rozborov a prieskumov
- príprava, spracovanie a realizácia projektov v oblasti rozvojovej spolupráce,
- informačné služby prostredníctvom internetu a drobných tlačovín

3. v oblasti poskytovania sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti podľa osobitného zákona:

- sociálne poradenstvo zamerané na pomoc fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii
- opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonávané v prostredí utvorenom a usporiadanom na výkon opatrení podľa osobitného zákona
- humanitárna starostlivosť

Správna rada prerokovala a schválila dňa 23.5.2024 predloženú výročnú správu za rok 2023.

2. Prehľad činností vykonávaných v kalendárnom roku 2023 s uvedením vzťahu k účelu založenia neziskovej organizácie.

1. v oblasti ochrany ľudských práv a základných slobôd a tvorby, rozvoja, ochrany, obnovy a prezentácie duchovných a kultúrnych hodnôt:

- *organizovanie seminárov, školení, prezentácií, stretnutí,*
- *organizovanie kultúrnych a športových podujatí so zameraním aj na voľnočasové aktivity*

SLOVENSKO: Festival dokumentárnych filmov Jeden svet ukázal silné ľudské príbehy na tému LÁSKA, oslovil školy aj znevýhodnené skupiny

Aj vďaka Festivalu Jeden svet sme chceli ľuďom priblížiť zložité vzťahy, prepojenia spoločností, krajín, kultúr, histórie, životného prostredia a ekonomík v globalizovanom svete. 24. ročník prebehol v roku 2023 v hybridnej podobe už po tretí raz a hlavnou témou bola láska. Počas siedmich festivalových dní sa premietlo 71 filmov a tri pásma krátkych filmov v štyroch kinosálach. Sedem filmov bolo pre sluchovo a zrakovu znevýhodnených divákov, boli aj štyri špeciálne projekcie pre ľudí bez domova, seniorov a zdravotný personál. Zaznamenali sme 10 213 pozretí filmov a 13 006 ľudí sledovalo streamované diskusie. Udelili sme 1 213 akreditácií a zapojili 61 dobrovoľníkov a dobrovoľníčok. Po prvýkrát Jeden svet uviedol blok krátkych filmov pre najmenších v spolupráci s festivalom Fest Anča.

Jeden svet na školách

Dokumentárne filmy sú skvelým nástrojom vzdelávania, preto organizujeme Jeden svet aj na školách. Do programu sa zapojilo 84 škôl a 2 872 žiakov a žiačok. Riešili sa zaujímavé témy ako klimatická zmena, poruchy autistického spektra, spravodlivosť, ľudské práva, menšiny či kvir témy. Filmy podnietili mladých ľudí k diskusii, poukázali na to, že život treba vnímať v kontexte a hĺbke a vzbudili v nich empatiu a pochopenie.

Jeden svet pre všetkých

Festival už štvrtý rok sprístupňuje svoj program aj rôznym znevýhodneným skupinám divákov, ako sú nevidiaci a slabozrakí, nepočujúci, ľudia bez domova, seniori, rodičia s malými deťmi na rodičovskej dovolenke a ďalší. O tom, že inklúzia dnes už leží v základoch organizácie festivalu svedčí aj fakt, že sme ho otvorili filmom americkej nepočujúcej režisérky. Slávnostným večerom hostí sprevádzal taktiež nepočujúci moderátor Michal Hefty. Festival sprístupnil štyri projekcie v kinách a tri projekcie online nepočujúcim, nevidiacim a slabo vidiacim divákovi. Diskusie s tvorcami po týchto projekciách boli tlmočené do slovenského posunkového jazyka. Do príprav sme zapojili aj osem študentov Strednej odbornej školy pre žiakov s telesným postihnutím z Mokrohájskej cesty v Bratislave ako plnohodnotných dobrovoľníkov a dobrovoľníčky a ďalších sme vyškolili na pomoc a podporu diváčkam a divákovi s poruchami sluchu a zraku.

Jeden svet v komunitách

Jeden svet opäť poskytol filmy bezplatne všetkým, ktorí si chceli zorganizovať svoje vlastné premietania pre komunitu či rodinu. Dokumentárne filmy sa premietali počas 159 komunitných udalostí naprieč celým Slovenskom vrátane Európskej noci výskumníkov či Slovtech konferencie. Filmy sa pozerali aj v Mestskom múzeu Stará Turá, v Akropole Kremnica či v bardejovskej Bašte a Kláštornom parku.

Dni zmeny

Industry program, ktorý nesie názov Dni zmeny, sa v rámci Jedného sveta konal už po tretíkrát. Jeho zámerom bolo prepájať filmových tvorcov s potenciálnymi donormi, neziskovými organizáciami, inštitúciami, médiami, tvorcami politik a rôznymi odborníkmi na konkrétne témy a zároveň slovenskému obecnstvu do

hĺbky predstavovať tému impaktu, spoločenského dosahu filmu. Toto všetko prostredníctvom prednášok, prípadových štúdií a diskusií pod vedením odborníčov a odborníkov na tému filmového impaktu a spoločenského dosahu filmu. V roku 2023 sa do workshopu prihlásilo celkovo šesť filmových projektov, z ktorých boli vybrané tri dokumentárne filmy.

2. v oblasti výskumu, vývoja, vedecko-technických služieb a informačných služieb:

- *príprava analýz, rozborov a prieskumov*
- *príprava, spracovanie a realizácia projektov v oblasti rozvojovej spolupráce,*
- *informačné služby prostredníctvom internetu a drobných tlačovín*

MOLDAVSKO: Podporili sme nezávislé médiá a prispeli k otvorenej a slobodnej občianskej spoločnosti

V Moldavsku pôsobíme už od roku 2008, ide o jednu z najchudobnejších krajín Európy. V dôsledku vojny na Ukrajine a prílivu utečencov čelí mnohým sociálno-ekonomickým problémom. Moldavské nezávislé médiá len ťažko dokážu prežiť bez vonkajšej podpory, avšak sú nevyhnutné pre budovanie mierovej inkluzívnej spoločnosti, ktorá poskytuje prístup k spravodlivosti pre všetkých a ktorá má efektívne, transparentné a inkluzívne inštitúcie. My sme miestne médiá, s pomocou partnerov Človek v tísni, Thomson Foundation, Cu Sens a SFPA spolu so SAMRS, prepájali s uznávanými kapacitami z oblasti žurnalistiky a podnikania, organizovali sme tréningy, mentoring, konzultácie, ukázali im nástroje, pomocou ktorých bude ich obsah kvalitnejší a dostane sa k širšiemu publiku. Rovnako sme ich podporili v tom, aby si zvýšili a diverzifikovali príjmy a tým zlepšili svoju finančnú udržateľnosť. Zapojili sme 24 mentorov, 30 expertov a 15 médií z rôznych moldavských regiónov. 15 moldavským médiám sme udelili granty, vďaka ktorým mohli uskutočniť vlastné projekty na tému demokratizácie médií. V novembri zavítali niekoľkí z nich na návštevu aj do Bratislavy, ktorú sme zorganizovali spolu s našim partnerom SFPA. Vzali sme ich na novinársky festival Svet medzi riadkami, kde sa stretli s dôležitými predstaviteľmi slovenskej mediálnej scény a žurnalistiky. Súčasťou návštevy bol aj workshop o hoaxoch a dezinformáciách.

MOLDAVSKO: Zlepšili sme služby pre miestne obyvateľstvo a posilnili dôveru vo veci verejné

V Moldavsku sme v roku 2023 nadviazali aj na naše aktivity podpory miestnych samospráv z predchádzajúceho obdobia, kedy sme v pomocou nášho lokálneho partnera Pro-Europa otvorili už piate klientske centrum, zaviedli elektronické hlasovanie, zabezpečili fungovanie digitálneho registra domácností a prispeli k inklúzii projektami občianskej spoločnosti. Konkrétne sme dokončili IT systémy v dvoch samosprávach, ktoré zlepšia pracovný proces a poskytovanie administratívnych služieb občanom južného Moldavska. Tí dokážu vďaka tomu komunikovať a získať potrebné informácie či dokumenty, to všetko transparentným a efektívnym spôsobom. Vzhľadom na humanitárnu situáciu sme 5 ubytovacích zariadení pre utečencov a 6 detských centier podporili cieľovou vecnou pomocou. Tieto aktivity prispeli k budovaniu dôvery k miestnej správe vecí verejných a zefektívneniu poskytovania sociálnych služieb zraniteľným skupinám.

KEŇA: Pomohli sme miestnym ľuďom zarobiť si na živobytie a vzdelanie pre deti

Rozvojom drobných hospodárstiev, lokálnych obchodov či malých rodinných podnikov posilňujeme ekonomický rast v chudobných krajinách, ako je aj Keňa. Pre rodiny žijúce v slumoch v Mombase je náročné zaobstarať si stabilný príjem. Mnohé podniky zatvorili a v okolí stúpa kriminalita. V spolupráci s miestnou organizáciou AWAK (Asociácia žien v poľnohospodárstve Kenya) a vďaka Skutočným darčekom sme pomohli chudobným rodinám zabezpečiť si základné životné potreby poctivou prácou. Okrem kurzu mestského poľnohospodárstva sme im poskytli štartovacie balíčky so zeminou, hnojivom a sadenicami, aby

mohli pestovať zdravé potraviny v bezpečí svojich malých dvorov. Naučili sa tiež vyrábať brikety a piecť jednoduché koláče v lokálne vyrábaných peciach. Zarobený príjem a finančná gramotnosť im zlepšili životnú úroveň, zdravie a za ušetrené peniaze poslali deti do školy.

KEŇA: Školili sme farmárov a farmárky, darovali kozy a pomohli zvýšiť príjem pre chudobné rodiny

Chudobní ľudia na východnom pobreží Kene, v časti Kilifi, sú často odkázaní na farmárčenie. Kvôli zmene klímy je však pre nich stále náročnejšie. Chýbajúce obdobie dažďa a dlhotrvajúce sucho spôsobuje nedostatok úrody. S miestnou organizáciou COBEC (Community Based Environmental Conservation) sme učili miestne skupiny, ako využívať prírodné zdroje šetrnejšie a ako zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť ich farmárčenia. Na školách sme vzdelávali deti o ekológii, prírode či sadení stromov. Miestne ženy sme učili základy nových farmárskych techník, čím získali zručnosti na zabezpečenie svojich rodín, ale prispeli aj k ochrane životného prostredia.

V roku 2023 sme tiež darovali 85 kôz najzraniteľnejším členom tamojšej komunity. Najskôr sme ich však vyškolili, ako sa o domáce zvieratá dôkladne starať. Darovaním kôz dokážeme spoločne predísť hladovaniu v komunitách, rodinám dávame príležitosť zarobiť si peniaze na jedlo či vodu a rodičom možnosť zaplatiť výdavky spojené so školou a zabezpečiť deťom potrebné vzdelanie.

O distribúciu kôz sa starala naša expertná dobrovoľníčka, ktorá získala za svoje pôsobenie v Keni ocenenie Srdce na dlani. Okrem toho v oblasti Nakuru zmapovala stav slepačej farmy a pripravenosť organizácie na ďalšie kroky podpory. Kuracia farma školí miestnych obyvateľov a obyvateľky v chove sliepok, aby si ním mohli finančne priliepať.

KEŇA: Včelárstvo sme sprístupnili vyše stovke ľudí

Včelárstvo je alternatívou, ktorá prispieva ku klimatickej odolnosti komunity, ochrane a zachovaniu mangrovových lesných ekosystémov. Preto sme v spolupráci s miestnou organizáciou COBEC obdarovali desať komunitných skupín žijúcich v okolí potoka Mida v Kilifi v blízkosti mangrovového ekosystému desiatimi úľmi, dvomi škatuľkami a zariadením na zber medu. 37 členov komunity získalo zručnosti a znalosti vo včelárstve v rámci centralizovaného školenia a viac ako 100 členov komunity zo skupín príjemcov využilo terénne interaktívne školenia v svahilskom a miestnom jazyku. Naučili sa tak, prečo sú včely vzácne, ako získavať med aj ako z neho vyrábať vosk, peľ, propolis, včelí jed a materskú kašičku, ktoré im prinesú príjem.

KEŇA: Ukázali sme kenským ženám, ako efektívne pestovať v skleníkoch a ako úrodu následne predat

V Kilifi sme rozbehli v spolupráci s miestnou organizáciou Sote Hub aktivity, vďaka ktorým miestne ženy získali cenné pestovateľské zručnosti, ktoré im pomôžu navýšiť rodinný príjem, ktorý často nedosahuje ani dolár denne. Vybrali sme 60 žien, ktoré sa vďaka financiám zo Skutočného darčeka naučili, ako efektívne pestovať rôzne plodiny a umožnili sme im prístup k novým farmárskym technológiám. Tiež sa naučili základy financovania, poistenia úrody či prepojenia na odberateľov vypestovanej úrody.

V ďalšej fáze dostanú skleníky, v ktorých budú môcť pestovať plodiny po celý rok a znížia spotrebu vody. To im prinesie potravinovú bezpečnosť a zárobok navyše tak získa 60 rodín, čo je asi 300 ľudí.

BOSNA a HERCEGOVINA: Pomohli sme skvalitniť verejný priestor

Bosna a Hercegovina čelí zložitému politickému prostrediu v dôsledku etnických rozporov a dohody o rozdelení moci. Hospodársky rast sa spomaľuje a vysoká nezamestnanosť stále pretrváva. V rámci dobrovoľníckemu programu SlovakAid sme do krajiny vyslali našu dobrovoľníčku, ktorá sa podieľala na energetickej transformácii, skvalitnení urbánneho priestoru a miestneho života v meste Mostar. Prispela aj k oživeniu verejných priestorov a to nielen prostredníctvom ich revitalizácie, ale aj cez podporu menších lokálnych organizácií a kultúrnych spolkov, ktoré prepojili ľudí bez ohľadu na ich vek, pohlavie, národnosť či sociálne a náboženské pozadie.

SLOVENSKO: Zorganizovali sme novinársky festival, vydali mediálne špeciály, získali nominácie

Naša iniciatíva Svet medzi riadkami a s ňou spojený vzdelávací program umožňuje (nielen) budúcim novinárom a novinárkam nazrieť medzi riadky, poodhaliť pôvod ich vlastných postojov, stereotypov či predsudkov a toto poznanie preniesť do ich ďalšej praxe v kontexte najrôznejších globálnych tém a javov, ktorými dnešný svet žije. Zorganizovali sme už 2. ročník novinárskeho festivalu Svet medzi riadkami, ktorý priniesol hostí zo Slovenska, Česka, Nemecka, Nigérie, Poľska, Ugandy, Veľkej Británie, Maďarska, Dánska či Kanady. Spolu sme diskutovali a zdieľali najnovšie trendy aj hlbšie otázky a dilemy žurnalistiky, ako sú napríklad obrazy menšín v našich hlavách či ako nepísať o iných bez iných.

Publikovali sme dve série podcastu Svet medzi riadkami v denníku SME. V spolupráci s mediálnou iniciatívou Svet medzi riadkami a Katedrou žurnalistiky sme pripravili novinársky špeciál Naša migrácia, ktorý vychádza zo sociologického prieskumu. Zúčastnilo sa ho viac ako 600 ľudí – migrantov a migrantiek, ktorí odišli zo Slovenska. Publikovali sme tiež mediálny špeciál Zdravie a zmena klímy na Slovensku o dopadoch klimatickej zmeny na zdravie ľudí.

Získali sme dve nominácie na Novinársku cenu v kategórii Online inovatívna žurnalistika a Komentár.

SLOVENSKO: Učili sme budúcich novinárov a novinárky globálnu rozvojovú žurnalistiku s dôrazom na kritické myslenie

Výberové predmety pre budúce novinárky a novinárov s dôrazom na kritické myslenie a globálnu žurnalistickú etiku sme v roku 2023 vyučovali na dvoch slovenských univerzitách: na Katedre žurnalistiky Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave a na Katedre žurnalistiky a nových médií Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

Pod vedením nášho kolegu Petra Ivaniča sme vyučovali tri predmety – globálnu rozvojovú žurnalistiku v zimnom semestri a globálne výzvy v letnom semestri. Naše predmety absolvovalo približne 100 študentiek a študentov. Zároveň sme aktívne pracovali na spustení spolupráce s Fakultou masmediálnej komunikácie Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave, kde začneme učiť v septembri 2024.

Naším cieľom bolo podporiť študentov a študentky žurnalistiky v kritickom myslení, vo vyjadrení svojich názorov a v tímovej spolupráci. Pomohli sme im pripraviť sa na súčasné výzvy tak, že sa naučili vnímať lokálne záležitosti v globálnom kontexte, vytvoriť si vlastný názor a na základe neho aktívne konať.

SLOVENSKO: Naša príručka o klimatickej zmene sa dostala k viac ako 75 000 deťom a mládeži

Vydali sme príručku “Ako učiť o klimatickej zmene: Za hranice environmentálneho vzdelávania”, kde ponúkame skúsenosti, návody a inšpiráciu, ako vzdelávať deti a mládež o zmene klímy a ukotviť klimatické vzdelávanie v školskom prostredí. Príručku si objednalo vyše 900 škôl, dostala sa teda k viac ako 75 000 deťom a mladým ľuďom. Naším cieľom bolo vytvoriť publikáciu, ktorá prináša nielen konkrétne námety do výučby, ale aj základné informácie o klimatickej zmene a jej vplyve na duševné zdravie, príklady dobrej praxe a tipy na ďalšie hodnotné materiály. Príručka vznikla v spolupráci s Gymnázium Púchov, kde sme sa stretávali na vzdelávacích podujatiach.

SLOVENSKO: Letná škola Človeka v ohrození motivovala mladých ľudí spolupracovať, učiť sa a hľadať riešenia problémov

Letnú školu sme organizovali už štvrtýkrát. Na LEČO – Letnú školu Človeka v ohrození prišlo 20 mladých ľudí vo veku 16-20 rokov z celého Slovenska. Počas piatich dní sa zapájali do rôznych diskusií o naliehavých problémoch, akými sú klimatická zmena, migrácia či chudoba. Najdôležitejšou časťou bolo spoznávanie samých seba, hľadanie vlastnej hodnoty, učenie sa k spolupráci a reflexii toho kto som, v akom svete žijem a ako sa viem zapojiť do riešenia problémov s dôrazom na duševné zdravie. Stretli sa aj s odborníkmi a odborníkmi či jednotlivcami, ktorých sa osobne dotýkali témy chudoby, migrácie a klimatickej zmeny.

3. v oblasti poskytovania sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti podľa osobitného zákona:

- *sociálne poradenstvo zamerané na pomoc fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii*
- *opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonávané v prostredí utvorenom a usporiadanom na výkon opatrení podľa osobitného zákona*
- *humanitárna starostlivosť*

SLOVENSKO: Vytvorili sme 140 nových partnerstiev so zamestnávateľmi a zamestnali vyše 400 ľudí

V oblasti zamestnávania sme boli aj v roku 2023 stabilným a vážnym partnerom mnohých zamestnávateľov, ako napríklad Tesco, DM drogéria, Volkswagen alebo Alfabio. Mnohí zamestnávatelia nás už sami oslovovali so žiadosťou o spoluprácu. Zrealizovali sme aj desiatky stretnutí s novými potencionálnymi zamestnávateľmi, aby sme im mohli predostrieť naše doterajšie odborné skúsenosti z oblasti zamestnávania ohrozených skupín.

Problémy s vysokou fluktuáciou na nájdených pracovných miestach či praxiach pre mladých sme sa snažili zlepšiť nastavovaním procesu sledovania ľudí po nástupe do práce. Cieľom je

ostať s nimi v neustálom kontakte, aby sme im mohli poskytnúť podporu v dlhodobom udržaní pracovného miesta. Systematizovali sme aj podporu pre ľudí, ktorí sa chceli presťahovať za prácou, aktívne sme ich zapájali do hľadania príležitostí v nových lokalitách a pomáhali im s hľadaním ubytovania.

Naším novým cieľom v oblasti zamestnávania, na ktorom spolupracujeme s medzinárodnými a slovenskými partnermi, je pilotovanie integrovaných poradenských služieb pre dlhodobo nezamestnaných ľudí a posilnenie spolupráce medzi úradmi práce a neverejnými poskytovateľmi pracovného poradenstva. Pod hlavičkou EaSI sa uskutočnilo sedem online stretnutí platformy aktérov v oblasti zamestnanosti INNOLAB. Ide o online platformu organizácií aktívnych v téme zamestnávania a jej členmi sú zástupcovia ministerstiev, štátnej správy, regionálnych inštitúcií, zamestnávateľov a mimovládnych organizácií. Na stretnutiach sa prezentovali rôzne projekty a iniciatívy na podporu zamestnávania znevýhodnených skupín obyvateľstva, primárne Rómov a Rómok. Rozvíjali sme spoluprácu s úradmi práce v lokalitách Levoča a Lučenec, prepájali sme služby, aby sa zefektívnil dopad na klientov. Spolupracovali sme so vzdelávacími inštitúciami, aby sme rekvalifikovali klientov a rozvíjali spolupráce so zamestnávateľmi a samosprávami.

Ak by sme sa na to pozreli cez čísla, v roku 2023 sme vytvorili 140 nových partnerstiev so zamestnávateľmi a spolu ich už máme 250. Motivovali sme klientov a klientky, aby si vďaka rekvalifikácii zvyšovali zručnosti - k rekvalifikácii sme dopomohli vyše 50 ľuďom. Pracovné poradenstvo sme poskytli 2331 krát a zamestnali sme 406 ľudí, z toho 140 z Ukrajiny a 266 z rómskych komunít.

SLOVENSKO: Pomohli sme ľuďom so sťaženým prístupom na trh práce

So zámerom prispieť k zladeniu nerovnováhy medzi dopytom a ponukou na trhu práce sme spolu s Banskobystrickým samosprávnym krajom v roku 2019 založili Agentúru práce Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o. (ďalej len „agentúra práce“) vrátane tréningového a poradenského centra. Prostredníctvom nej pomáhame ľuďom so sťaženým prístupom na trh práce nájsť si uplatnenie. Zaviedli sme inovatívny program zamestnávania znevýhodnených a sociálne vylúčených uchádzačov, čím sme prispeli k zladeniu nerovnováhy medzi dopytom a ponukou na trhu práce v Banskobystrickom regióne. V roku 2023 zamestnala naša dcérska organizácia Agentúra práce BBSK 28 Rómov a Rómok.

Pozornosť sme venovali aj mladým Rómom a Rómkam, ktorí po ukončení základnej školy nemajú záujem či možnosť pokračovať v ďalšom štúdiu. Pomáhali sme im objavovať príležitosti, ako sa môžu realizovať hoci

len s ukončenou základnou školou cez náš Rozvojový program pre mladých Rómov a Rómky, ktorý sme realizovali v spolupráci s Tescom Malacky. Išlo o štvor mesačnú stáž, po ktorej im Tesco ponúklo zamestnanie na trvalý pracovný pomer. Viacerí z nich tam dodnes pracujú a vďaka pravidelnému príjmu vedú dôstojný život a inšpirujú aj iných vo svojom okolí.

SLOVENSKO: Učili sme, doučovali a vzdelávali (iných aj seba)

Vzdelanie považujeme za absolútne kľúčové pre to, aby sa deti i dospelí mohli v živote priblížiť k lepšej budúcnosti. Aj v roku 2023 sme preto poskytovali rôzne formy doučovania a to nielen rómskym, ale aj ukrajinským deťom, pre ktoré sa stalo Slovensko novým domovom. Išlo najmä o jazykové kurzy slovenčiny, na ktorých sa u nás stretávali nielen deti, ale mládež a dospelí ľudia, ktorí utiekli pred vojnou z Ukrajiny. Pomáhali sme tiež sprostredkovať kurzy slovenského jazyka pre ľudí z krajiny, ktoré organizoval ÚPSVAR a ponúkli sme na ne naše priestory. Takisto sme sfinalizovali vlastnú výskumnú správu o bariérach vo vzdelávaní detí z Ukrajiny. Ministerstvu školstva sme zaslali pripomienky k návrhu operačného plánu začleňovania detí migrantov a utečencov do vzdelávacieho systému.

V našich komunitných centrách sme ako vždy pokračovali nielen s doučovaním detí z marginalizovaných rómskych komunít, ale aj s programom rozvoja ich digitálnych zručností.

Dôležité boli však aj aktivity v rámci neformálneho vzdelávania, v rámci ktorých sme sa venovali environmentálnym témam, rozvíjaniu ľudových tradícií, navštívili sme hasičskú zbrojnicu, zrealizovali kurz šitia a premietali film z ponuky Jedného svetu v komunitách a následne o ňom spolu diskutovali.

Cez letné prázdniny sme organizovali letné školy, kde sme s deťmi opakovali matematické príklady, abecedu a čítanie s porozumením. Sústredili sme sa na aktivity zamerané na prípravu na školskú dochádzku a na rozvoj motoriky a komunikácie. Takéto aktívne trávenie voľného času slúži ako prevencia socio-patologických javov. U detí sa rozvíja aj vzájomná spolupráca a socializácia. Zlepšili si komunikačné schopnosti v slovenskom jazyku a v bezpečnom priestore sme prepojili komunity a poskytli im psychosociálnu podporu.

Minulý rok sa našich aktivít na podporu vzdelávania zúčastnilo viac ako 2000 detí. Pomáhali sme im s doučovaním, neformálnym vzdelávaním, s kariérovým poradenstvom a mentoringom. Spolupracovali sme s 18 školami naprieč celým Slovenskom. Mali sme 12 úspešných dualistov a dualistiek a 31 mladých ľudí sme podporili štipendiom:

Pokračovali sme aj vo vzdelávaní našich kolegov a kolegyň. V rámci posilňovania kapacít v oblasti PSEA (prevencia sexuálneho vykorisťovania a zneužívania) absolvovali viacerí z nich školenie k téme prevencie šikanovania a iných foriem násillia v multikultúrnom prostredí a tiež k téme detí ako objektoch groomingu a k prevencii sexuálneho zneužívania. Zúčastnili sme sa aj školenia o rodovej rovnosti. Všetky nadobudnuté vedomosti a poznatky následne poslúžia našim expertom a expertkám na lepšie rozpoznávanie násillia a na následnú reakciu a vhodné riešenie.

SLOVENSKO: Podali sme pomocnú ruku učiteľkám a učiteľom

Stretnutia, ktoré sme zorganizovali pre učiteľky a učiteľov na základných školách, a ktoré sa zameriavali na pomoc pri integrovaní detí z Ukrajiny v školskom prostredí, mali úspech. Učítelia a učiteľky dostali odpovede na niektoré otázky, ktoré ich pri práci s ukrajinskými deťmi možno spočiatku zneisťovali. Zároveň vznikli aj prvé metodické videá, ktoré slúžia ako didaktický materiál pre učiteľov a učiteľky na témy: klíma v škole, ranné kruhy, formatívne hodnotenie detí s odlišným materinským jazykom a video ako výpoveď ukrajinských detí s cieľom scitlivovania, kde sa mladí ľudia z Ukrajiny prihovárajú deťom zo Slovenska.

SLOVENSKO: Štipendia umožnili dokončiť stredoškolské i vysokoškolské vzdelanie

V rámci nášho štipendijného programu dve študentky úspešne ukončili druhý stupeň vysokej školy a získali tak magisterský titul v odbore Predprimárne vzdelávanie. Dvaja ďalší študenti získali úplne stredoškolské vzdelanie s maturitou a veľkým úspechom je, že úplné stredoškolské vzdelanie s maturitou získala aj dospelá študentka, ktorá sa k štúdiu vrátila po takmer dvadsiatich rokoch.

SLOVENSKO: Kariérové poradenstvo prebieha už na troch školách

Rómske deti z vylúčených komunit čelia na svojej ceste za vzdelaním či kariérou mnohým prekážkam. Dôvodom je aj to, že pochádzajú z menej podnetného prostredia, čo častokrát vedie k predčasnému ukončeniu školskej dochádzky, prípadne nezaujmu o ďalšie vzdelanie. Dostávajú sa tak do začarovaného kruhu vylúčenia a chudoby.

Naši kolegovia a kolegyně v komunitných centrách sa snažia týmto deťom a mládeži ukázať, aké dôležité je vzdelanie a ako im môže v budúcnosti pomôcť pri hľadaní zamestnania. Vo všetkých našich komunitných centrách sme im aj v roku 2023 poskytovali kariérové poradenstvo formou skupinových stretnutí, ktoré sme dopĺňali o exkurzie do odborných škôl a firiem. Súčasťou bola aj asistancia pri prihlasovaní na základné či stredné školy, rovnako aj priame sprevádzanie na prijímacie pohovory. Zároveň sme rozvíjali aj ich digitálne zručnosti, vďaka čomu budú vedieť aktívne vyhľadávať informácie podľa vlastnej potreby a zároveň tak získajú zručnosť, ktorú budú môcť neskôr využiť vo svojom zamestnaní.

Kariérové poradenstvo ako vyučovací predmet sa nám darilo realizovať na troch základných školách, v Petrovanoch, Gaboltove a Plaveckom Štvrtku. Vydali sme aj publikáciu Kariérové poradenstvo: metodika služby, ktorú sme prezentovali v septembri na konferencii pre odbornú verejnosť v spolupráci s NIVAM (Národný inštitút vzdelávania a mládeže).

SLOVENSKO: Sociálne poradenstvo sme poskytli takmer 25 000 krát v 16 lokalitách

Prostredníctvom našich sociálnych pracovníkov a pracovníčok sme poskytovali sociálne poradenstvo v 16 lokalitách naprieč Slovenskom. Napríklad v oblasti bývania sa približne 70 % ľudí, ktorí utiekli pred vojnou na Ukrajinu a bývali na ubytovniach, dokázalo aj vďaka našej práci osamostatniť a odísť na súkromné bývanie. Sprevádzali sme klientov na lekárske vyšetrenia aj pri kontakte so štátnymi inštitúciami, poskytovali sme psychosociálnu podporu, ventilačné rozhovory. Vďaka vybudovaným partnerstvám sme dokázali sprostredkovať aj špecializovanú pomoc, v ktorej nemáme expertízu, ako je napríklad odborná psychologická podpora, špecializované služby v rámci vzdelávania či zdravia. Snažili sme sa mapovať aj skupinu maloletých detí bez sprievodu, keďže sme evidovali zvyšujúci sa nárast takýchto prípadov z radu ľudí prichádzajúcich z Ukrajiny. Ak sa vyskytlo dieťa bez sprievodu dospeléj osoby, sprevádzali sme ho na políciu a následne na sociálnu kuratelu. Pomáhali sme aj deťom, ktoré prišli v sprievode príbuzných a asistovali pri vybavovaní opatrovníctva na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny. Boli sme súčasťou pracovných skupín na lokálnej i národnej úrovni v témach ochrany detí, ktorá sa stáva našou prioritou a realizujeme ju na individuálnej aj skupinovej báze, a to najmä prostredníctvom prevencie.

Chceme pokračovať v zlepšovaní systému ochrany detí, a to kvantitatívne prostredníctvom pokrytia čo najväčšieho počtu lokalít, vrátane vidieckych oblastí v našom dosahu, ale aj kvalitatívne prostredníctvom odborného personálu. S tým súvisí aj zvyšovanie dôveryhodnosti a legitimity našej organizácie v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí na Slovensku.

Ohľadom tejto témy sme pravidelne komunikovali aj s pracovníkmi sociálno-právnej ochrany detí a mládeže a zároveň s našimi medzinárodnými partnermi Unicef a UNHCR. Realizovali sme dva tréningy zamerané na prácu v bezpečných priestoroch a poradenský rozhovor orientovaný na *Person centered approach* - prístup v sociálnom poradenstve. Kvalitu našej práce ocenilo aj UNHCR, ktoré realizovalo monitorovaciu návštevu v našich lokalitách v prešovskom a košickom kraji. Zároveň sa nám darilo viac prehlbovať spolupráce so samosprávami, kde sme boli prizývaní k účasti na stretnutiach k tvorbám stratégií k migrácií, k tvorbám komunitných plánov, či formovaniu pracovných skupín s cieľom nastaviť služby v regiónoch aj pre skupiny ľudí z Ukrajiny.

V rámci poradenstva sme sa cielene zamerali aj na tému obchodovania s ľuďmi a nekalé praktiky pri zamestnávaní, kedy naši pracovníci pomáhali eliminovať nelegálnu prácu či prijatie nevhodných podmienok a zmlúv. V roku 2023 sme pomohli k oddĺženiu prostredníctvom osobného bankrotu 28 rodinám, čím sa stabilizoval ich socioekonomický status a otvorili možnosti k novým zdrojom.

SLOVENSKO: V rámci ochrany detí a mládeže sme sprevádzkovali 11 bezpečných priestorov

Podarilo sa nám sprevádzkovať sieť 11 klubovní v 4 krajoch. Päť z toho sa nachádza v našich dlhoročne zabehnutých komunitných centrách, zvyšných 6 je v Prešove, Spišskej Novej Vsi, Košiciach, Bardejove, Žiline a Zvolene. Ide o bezpečné priestory pre deti a mládež, kde môžu tráviť svoj voľný čas rôznymi aktivitami, aby naplnili svoje potreby a záujmy. Išlo napríklad o neformálne vzdelávanie, ale aj športové, spoločenské či voľnočasové aktivity, pri ktorých nadväzovali nové priateľstvá a trávili efektívne svoj čas. Cieľom týchto skupinových aj individuálnych aktivít bola aj ich psychosociálna podpora, aby lepšie rozumeli svojej životnej situácii a vedeli lepšie reagovať na to, čo sa práve v ich živote deje. Aby mali možnosť nadviazať osobnejšie vzťahy s našimi pracovníkmi a pracovníčkami a cez nich sa dostať k eventuálnej pomoci. S Prešovským aj Bratislavským krajom sme spolupracovali pri poskytovaní našich služieb aj so zameraním na ochranu detí cez výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí. V Banskobystrickom kraji sme tiež poskytovali základné sociálne poradenstvo aj vďaka registrácii na VÚC.

SLOVENSKO: Infolinka zvonila celý rok a vybavili sme na nej takmer tisíc hovorov

Ľudia, ktorí potrebovali pomôcť s hľadaním ubytovania, práce, s vybavením dokladov či finančných príspevkov, využívali našu infolinku, kde im kolegyne radili v rôznych oblastiach. Za rok 2023 sme na nej vybavili takmer tisíc hovorov v slovenskom, anglickom ale najmä ukrajinskom jazyku.

SLOVENSKO: Posilňovali sme postavenie rómskych žien

Dôležitým cieľom našej činnosti bola a stále je podpora a emancipácia rómskych žien žijúcich v sociálne znevýhodnenom prostredí. Za pomoci pravidelného stretávania sa a diskutovania v štyroch ženských kluboch (časť aktivít si medzičasom organizujú miestne líderky samy) získavalo viac ako 25 žien zdravé sebavedomie, ktoré následne aplikovali do svojho praktického života. V oblasti vzdelávania a popularizácie témy sa nám podarilo zrealizovať dva workshopy v komunitných centrách (Petrovany a Rožkovce) pri príležitosti MDŽ na tému rodovej rovnosti a postavenia rómskych žien.

SLOVENSKO: Prepájali sme komunity a mapovali potreby

Komunitné aktivity pomáhajú zblížovať a vytvárať prepojenie medzi majoritou a minoritou a tvorili dôležitú súčasť našej práce aj v roku 2023. V našich komunitných centrách a bezpečných priestoroch sme absolvovali vyše tisíc skupinových aktivít a aktivít nízkoprahového charakteru. Darilo sa nám na rôznych podujatiach prepájať slovenskú spoločnosť s ukrajinskou komunitou a ľuďmi z marginalizovaných rómskych komunit. Takéto spojenia robíme ako jedna z mála organizácií na Slovensku a veľmi sa z nich tešíme.

Rozbehli sme mapovanie potrieb a stresovej odpovede pre dospelých dotazníkovou formou a tiež mapovanie potrieb u detí - projekčnou metódou strom, kde sme zisťovali, ako sa cítia na Slovensku. Zistené poznatky mapovania nám pomohli prispôbiť našu podporu deťom tak, aby sme reagovali na ich najurgentnejšie potreby.

V lete sme organizovali detské tábory prepájajúce komunity, ale aj opekačky, športové podujatia, výlety do prírody. Vo Sveržove sme zorganizovali už tretí ročník tábora, na ktorom sa z veľkej časti organizačne podieľali členovia a členky rómskej komunity, čo je peknou ukážkou komunitnej angažovanosti a podpory participácie. Vo Zvolene prebehol prvý ročník komunitného festivalu Ľudskosť so zameraním na inkluzívne aktivity pre ukrajinskú a rómsku komunitu, na ktorého organizácii sme sa spolupodieľali.

SLOVENSKO: Cez kampaň 16 dní aktivizmu sme poukázali na násilie páchané na ženách

Zapojili sme sa do dôležitej kampane 16 dní aktivizmu proti násiliu páchanému na ženách. V našich lokalitách sme zorganizovali približne 65 aktivít, do ktorých sa zapojilo viac ako 1 000 ľudí. Program zahŕňal rôzne workshopy, tematické diskusie, premietanie filmov a spoločné šitie a pletenie ako metaforu vytvárania podpornej siete pre osoby, ktoré prežili sexuálne násilie. Ku kampani sme natočili propagačné video s

Katarínou Koščovou. Spolu s ďalšími organizáciami sme sa podieľali na formulácii verejnej výzvy na investície do siete podpory pre obeť sexuálneho násillia na Slovensku.

SLOVENSKO: Budovali sme komunitné dobrovoľníctvo a získali nominácie na ocenenia

Okrem našich zamestnancov sme rozvíjali a zapájali do našej práce naďalej aj našich dobrovoľníkov a dobrovoľníčky. Najčastejšie pomáhali pri doučovaní školských predmetov, pri aktivitách s deťmi, online prekladoch a prepisoch dokumentov z ukrajinčiny. Začiatkom roka sme pre nich zorganizovali školenie s cieľom ich profesionalizácie. Okrem ľudí z majority sme do dobrovoľníckych aktivít postupne zapájali aj ľudí z rómskych komunit či z Ukrajiny, pretože chceme budovať komunitné dobrovoľníctvo.

V rámci regionálnych dobrovoľníckych ocenení boli nominovaní aj naši dobrovoľníci z Košíc a Liptovského Mikuláša. Úspešne sme hľadali možnosti spolupráce s univerzitami relevantnými pre dobrovoľníctvo. Realizovali sme prednášky na stredných a vysokých školách o význame dobrovoľníctva, vďaka čomu sa do nášho dobrovoľníckeho programu prihlásilo viac ľudí. Zorganizovali sme úvodný workshop pre 16 nových dobrovoľníkov a dobrovoľníčok, od ktorých sme získali výbornú spätnú väzbu. Celkovo sme do konca roka pracovali so 45 dobrovoľníkmi a dobrovoľníčkami.

UKRAJINA: Pomohli sme vytvoriť ubytovanie pre 549 ľudí a zrekonštruovali sme bývanie celkovo pre 284 ľudí

Približne 5 miliónov ľudí na Ukrajine bolo kvôli vojne vnútorne vysídlených a z toho asi 400 000 sa dostalo do Zakarpatskej oblasti. Medzi najzraniteľnejších z nich patrili ľudia žijúci v takzvaných kolektívnych centrách, zväčša starší ľudia, ľudia so zdravotným znevýhodnením či matky s deťmi. Pokračovali sme tam v programe na renováciu a opravu prístreškov a bývania, ktorého cieľom bolo poskytnúť vnútorne vysídleným osobám dôstojné bývanie s prístupom k vzdelaniu, službám a životu. Mnoho kolektívnych centier si nutne žiadalo rôzne opravy, chýbalo v nich základné vybavenie, bol nedostatok hygienických zariadení a najmä neposkytovali takmer žiadne súkromie pre matky s deťmi.

V roku 2023 sme pomohli vytvoriť ubytovanie pre 549 ľudí a vylepšili a zrekonštruovali sme bývanie celkovo pre 284 ľudí. Zariadili sme 12 modulárnych domov a 14 kolektívnych centier, z ktorých štyri ubytovacie zariadenia sú priamo v rehabilitačných centrách pre deti. Tie sme tiež kompletne zariadili nábytkom, čím sme vytvorili priestor na bývanie pre rodiny s deťmi so zdravotným znevýhodnením. Inštalovali sme tri kuchynské linky prispôbené pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu. Ďalej sa nám podarilo zrekonštruovať štyri obecné budovy, do ktorých sa následne mohli nasťahovať noví obyvatelia a obyvateľky, a zabezpečili sme aj financovanie jedného zo štyroch montovaných dvojposchodových domov pre pestúnske rodiny. Vytvorili sme bezpečný priestor pre detský domov, ktorý sa musel presťahovať z Luhanska. V blízkosti detského domova a bývania pre náhradné rodiny sme vybudovali detské ihriská.

UKRAJINA: Renovali sme protiletcké kryty a zriaďovali bezpečné priestory pre deti

Upravili sme priestory pre deti a bombové kryty a prispeli tak k väčšej bezpečnosti pre 4 793 detí počas leteckých poplachov. Zriadili sme 20 ihrísk a 40 miest priateľských k deťom v Zakarpatskej oblasti. Napríklad v Koločave sme pomohli zrekonštruovať a zariadiť protiletcký kryt v škole, ktorú navštevuje takmer 600 detí. Do krytu sme namontovali vzduchotechniku, kúrenie, odstraňovač vlhkosti, upravili sme miesta na spanie a sedenie, zrekonštruovali toalety, vymaľovali steny. Deti sa tak môžu vzdelávať i napriek vojne v bezpečných a zdravých podmienkach. Ďalším školám sme darovali spolu 58 ohrievačov.

UKRAJINA: Rozdali sme 190 ton potravinovej pomoci a 46 ton hygienických potrieb

Od začiatku vojny na Ukrajine sme krajine poskytli viac ako 3800 ton materiálnej pomoci, čím sa zlepšil prístup k potrebám pre približne 177 700 ľudí. Potravinová pomoc vrátane trvanlivých a čerstvých produktov bola našou najväčšou a najpravidelnejšou pomocou vysídleným komunitám. Pravidelne sme podporovali 25 komunit potravinami a hygienickými potrebami. Spolu išlo o 190 ton potravín a 46 ton hygienický

potrieb. Okrem toho sme vďaka dobre zavedenému logistickému systému, spolupráci s oblastnou správou a ďalšími organizáciami mohli príležitostne podporiť ďalšie komunity a zlepšiť potravinovú bezpečnosť počas zimných mesiacov. Prostredníctvom programu dodávok potravín SlovakAid v spolupráci s partnerom Neeka Ukrajina sme úspešne doručili 10 000 balíkov pre 19 700 príjemcov v Zakarpatskej a Ivano-Frankovskej oblasti.

UKRAJINA: Mobilné tímy poskytli psycho-sociálnu podporu takmer 5000 ľuďom

Spolu šesť mobilných tímov poskytovalo služby psycho-sociálnej podpory v 25 hromadách vo všetkých šiestich oblastiach Zakarpatska, v online a offline režime. Ich intervencie zahŕňali individuálny prípadový manažment aj rôzne skupinové sedenia. Tieto služby poskytovali bezplatne na viacerých miestach, vrátane vidieckych a ťažko dostupných oblastí. Za rok 2023 poskytli tímy 1272 intervencií, vytvorili 60 psychologicky orientovaných podujatí pre 4917 príjemcov. Patrili medzi ne aj preventívne kurzy muzikoterapie, návštevy opatrovateľského tímu klaunov pre deti a dospelých so zdravotným postihnutím, hipoterapie „Unicorn“, ktoré sa zameriavali na zlepšenie psycho-emocionálneho stavu a fyzického zdravia miestnych aj vnútorne presídlených detí.

UKRAJINA: V Zakarpatskej oblasti sme zorganizovali tisíce hodín voľnočasových aktivít pre deti a mládež

Naše dobrovoľnícke tímy pokrývali potreby pre rozvoj detí - venovali sa doučovaniu, pohybovým a umeleckým činnostiam a aktivitám pre deti v predškolskom veku aj pre ich rodičov. Finančne sme podporili 11 letných táborov v štyroch oblastiach – Zakarpatskej, Černivskej, Mykolajivskej a Odeskej. Tábor si užilo 508 detí vrátane detí so špeciálnymi vzdelávacími potrebami a detí zasiahnutých zničením priehrady Kachovka.

UKRAJINA: Podporili sme vnútorne presídlených ľudí v úvodnej fáze ich života na novom mieste

Prostredníctvom pilotných aktivít zameraných na prvé zamestnanie a podnikanie sme podporili 13 podnikateľských projektov v Zakarpatskej, Lvovskej a Ivano-Frankovskej oblasti. Pomoc pri začatí podnikania získalo 6 osôb, každá vo výške 5 000 eur. 7 existujúcich projektov sme podporili sumou 3 000 eur. Od júna 2023 do konca roka 2023 sa uskutočnili aktivity ako kariérne poradenstvo pre mladých ľudí, išlo o 8 stretnutí pre 130 ľudí. Tiež 5 školení na rozvoj podnikateľských zručností a 10 workshopov pre 100 uchádzačov o zamestnanie. Prebehlo aj 10 školení pre 253 učiteľov, učiteľky a školských psychológov v Zakarpatskej a Černivetskej oblasti v spolupráci s partnerskou mimovládnu organizáciou Equilibrium. Išlo o tréningy, ktoré ich mali naučiť, ako pomáhať deťom a rodinám postihnutým vojnou na Ukrajine, ale zároveň ich učili, aby dbali aj na svoje duševné zdravie, vzhľadom na stresové podmienky, v ktorých pracovali. Každý zo zúčastnených učiteľov a učiteľiek mal tiež možnosť získať supervíznu podporu od prítomných psychológov.

UKRAJINA: Deťom sme darovali 700 školských súprav a mapovali ďalšie potreby vzdelávania

Deťom v Zakarpatskej, Ivano-Frankovskej a Černivetskej oblasti, aj deťom so špeciálnymi vzdelávacími potrebami v Lvovskej oblasti sme darovali školské tašky, peračníky, farbičky a iné školské pomôcky, ktoré si ich rodičia nemohli kvôli vojne dovoliť. V rámci vzdelávania sme spolukoordinovali s odborníkmi a odborníčkami na vzdelávanie, štátnymi inštitúciami, medzinárodnými a miestnymi vzdelávacími partnermi, aby zmapovali potreby, analyzovali nedostatky, identifikovali priority v systéme vzdelávania a adekvátne na ne reagovali v 8 oblastiach západnej Ukrajiny (Černivetská, Ivano-Frankivska, Chmelnicka, Lvovska, Rivnenská, Ternopilská, Volynská a Zakarpatska oblasť).

Financovali sme aj program na podporu vzdelávania a kultúry „Džmil“, ktorého cieľom bolo zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaciemu a kultúrnemu materiálu pre deti a dospelých v kontexte vojny na Ukrajine. Bolo vydaných 10 000 čísel časopisu „Džmil“ a distribuovaných do rôznych inštitúcií vrátane detských centier, škôl, škôlok, knižníc a centier rozvoja detí.

UKRAJINA: Ľuďom postihnutým pretrhnutím Kachovskej priehrady sme poskytli humanitárnu pomoc vo výške 50 000 eur

Zničenie Kachovskej priehrady na začiatku júna spôsobilo na dolnom toku Dnepra rozsiahle záplavy a humanitárnu i ekologickú katastrofu. Zničená priehrada priamo ohrozila viac ako 42 000 ľudí a viac ako miliónu ľudí hrozil obmedzený prístup k pitnej vode. Humanitárna pomoc, ktorú sme z nášho skladu v Zakarpatskej oblasti posielali, obsahovala 14 000 dávok jedla a detskej výživy, pitnú vodu, generátory či sviečky. Oblasť bola kontaminovaná, preto boli súčasťou humanitárnej pomoci aj hygienické potreby ako vlhčené utierky, dezinfekcia či čistiace gély na ruky. Do zbierky na pomoc ľuďom postihnutým záplavami sa zapojilo množstvo ľudí a v priebehu pár dní prispeli sumou 50 000 eur. Pre deti z tejto oblasti sme v lete zorganizovali letný tábor.

UKRAJINA: Zimu sme pomohli zmierniť palivovým drevom a poukázkami na teplé oblečenie

Ohrození zimou boli najmä seniory a rodiny žijúce v odľahlých častiach v skromných či poškodených domoch. V prvých mesiacoch sme dodali palivové drevo do vidieckych a horských oblastí 298 rodinám v Chustskom kraji. Celkovo sme v Zakarpatskej oblasti v roku 2023 rozdistribuovali palivové drevo pre približne 1900 ľudí.

Pred príchodom zimy sme v tejto oblasti zmapovali aj potreby rodín, ktoré museli opustiť svoje pôvodné domovy. V decembri dostalo od našej ukrajinskej pobočky 615 vnútorne vysídlených rodín poukážky v hodnote 65 € na nákup detského teplého oblečenia.

TURECKO a SÝRIA: Na pomoc ľuďom postihnutým zemetrasením sme poskytli pomoc v hodnote takmer 400 tisíc eur

Silné zemetrasenie, ktoré vo februári zasiahlo Turecko, Sýriu a okolité štáty, si vyžiadalo viac ako 50-tisíc životov. Na to, aby sme mohli začať pomáhať bezprostredne po katastrofe, sme z humanitárneho fondu Klubu priateľov vyčlenili 10 000 eur. Na pomoc obetiam zemetrasenia sme v ďalších dňoch vyzbierali až 375-tisíc eur. V spolupráci s našou sesterskou organizáciou Človek v tísni, ktorá mala na mieste viac ako 500 dlhodobo pomáhajúcich pracovníkov, sme okamžite začali s humanitárnou pomocou. V Turecku vznikli provizórne tábory, do ktorých sme v spolupráci s miestnou administratívou a neziskovými organizáciami pravidelne dodávali teplé jedlo a nápoje, humanitárne balíčky, plachty na vytvorenie provizórneho prístrešia, baterky, matrace, prikrývky, ale aj generátory a cisterny s pitnou vodou.

V Sýrii zasiahlo zemetrasenie viac ako 148 miest. Miestnym samosprávam sme darovali 50-tisíc litrov nafty na zásobovanie vozidiel s ťažkou technikou. Distribuovali sme 300 súprav zimného oblečenia pre deti i dospelých v sýrskych mestách Dana a Atareb. Pre najviac postihnutých sme zaistili 1500 balíčkov sušeného jedla vrátane potravinových doplnkov pre dojčatá v hodnote viac ako 25 000 eur. V jedálňach prebiehala distribúcia teplej stravy, až 800 porcií denne. Zhruba 1200 rodinám sme poskytli finančnú pomoc v hodnote približne 140 eur na nákup základných potravín a hygienických potrieb.

GAZA: Civilnému obyvateľstvu sme poslali potravinovú pomoc a hygienické potreby

Na jeseň sme sa zapojili do transportu humanitárnej pomoci, ktorú do Gazy poslala Slovenská republika. Prispeli sme trom paletami trvanlivých potravín a hygienických potrieb, ktoré koncom decembra odleteli do Egypta. Zároveň sme nadviazali spoluprácu s organizáciou Misr El Kheir s cieľom doručiť ďalšiu humanitárnu pomoc civilnému obyvateľstvu do Gazy v hodnote 30 000 €.

LÍBYA: Pomohli sme obyvateľstvu po ničivých záplavách humanitárnou zásielkou

V septembri spôsobila tropická búrka Daniel najsmrteľnejšie záplavy v Líbyi za posledných sto rokov. Vplyvom búrky došlo k zrúteniu dvoch priehrad a následným katastrofálnym záplavám, ktoré odplavili celé

štvrté. Odhaduje sa, že o život prišlo viac ako 4 300 ľudí a desaťtisíce ľudí ostalo nezvestných. Ihneď po katastrofe sme z humanitárneho skladu vyčlenili materiálnu pomoc v hodnote 10 000 eur, ktorá obsahovala štyri vysokovýkonne elektrocentrály, palety hygienických vložiek, detských plienok, mydiel a bandasky na vodu, ktoré boli na mieste veľmi potrebné.

LIBANON: Zvýšili sme potravinovú bezpečnosť pre najzraniteľnejšie skupiny

Libanon v posledných rokoch čelí nestabilnej politickej situácii, vojne v susednej Sýrii, devalvácii meny. Pandémia pripravila o prácu až 30 % libanonských rodín a klimatické zmeny prinášajú nezvyčajné sucho. Vodohospodárska infraštruktúra je nedostatočná a prístup k vode má len zhruba polovica obyvateľov. Preto sme v spolupráci s organizáciou Fair Trade Lebanon predĺžili súčasný zavlažovací systém o dva kilometre, čím sme vodou obohatili ďalších 85 poľnohospodárskych pozemkov. Nainštalovali sme aj systém na zadržovanie, filtrovanie a recykláciu dažďovej vody, čím sa znížila spotreba pitnej vody kupovanej od súkromných firiem. Na inštalácii potrubia a nádrží sa podieľalo 35 sýrskych utečencov, čím získali nové zručnosti a zlepšili svoje šance na trhu práce. Okrem toho sme v Libanone spustili aj vzdelávací program pre farmárky a farmárov, ktorí vlastnia pozemky v okolí novovybudovaného zavlažovacieho kanálu. Naučili sa, ako si doma vyrobiť organické hnojivo a ušetriť peniaze za chemické produkty, ako efektívne hospodáriť s vodou, ako môže globálne otepľovanie ovplyvniť ich tradičné poľnohospodárske postupy a ako na ne môžu reagovať inovatívnymi postupmi.

LIBANON: Prebehli prípravné aktivity na posilnenie zraniteľných ľudí

V Libanone sme robili aj prípravy na ďalšie poľnohospodárske aktivity, ktoré potrvajú do konca septembra 2024. Ide o spracovanie ovocia, zeleniny a mlieka, z ktorých sa vyrábajú ďalšie produkty, ako sú džem, nakladané uhorky, jablčný ocot, olivová tapenáda, panenský olivový olej, mliečne výrobky, pizza omáčka alebo paradajkový pretlak. Ich cieľom je posilniť postavenie zraniteľných ľudí v libanonských a utečeneckých komunitách, najmä žien a mládeže, a poskytnúť im zručnosti, aby mohli zarobiť dostatočný príjem pre domácnosť. Do konca roka 2023 prebehli prípravné aktivity, ako sú monitorovania, posúdenia výberu lokality, výber účastníkov a účastníčok aj výber družstva.

SLOVENSKO: Koordinovali sme pomoc po požiaroch v Roškovciach a v Telgárte

Začiatkom roka, v období najväčšej zimy, prišli štyri rómske rodiny o strechu nad hlavou kvôli požiaru v osade v Roškovciach. Na mieste sme ihneď po nešťastí poskytli najskôr humanitárnu pomoc v podobe nevyhnutných potravín a drogérie. Následne sme ako organizácia, ktorá v lokalite pôsobí, prispeli postihnutým rodinám sumou 3 500 €.

V lete zasa požiar v osade v obci Telgárt kompletne zničil osem drevených chatrčí a o strechu nad hlavou pripravil takmer sto obyvateľov. Tesne po tragédii nás oslovil Banskobystrický samosprávny kraj s prosbou o koordináciu humanitárnej pomoci. Naša kolegyňa do Telgártu vycestovala a spolu s dobrovoľníkom a ostatnými pomáhajúcimi profesiami tam usmerňovali dianie a pomáhali pri triedení šatstva a rozdávaní potravín a hygienických potrieb.

SLOVENSKO: Pomáhali sme v období prílevu utečencov zo Sýrie a zabezpečili im dôstojné podmienky na prechodný pobyt

Na jeseň sa stalo Slovensko tranzitnou krajinou pre ľudí prevažne zo Sýrie. Počty prechádzajúcich boli vysoké a počasie sa zhoršovalo, tak museli samosprávy, ktorých sa to týkalo, začať konať. Jednotlivci aj rodiny s malými deťmi po registrácii na cudzineckej polícii prespávali na uliciach a v parkoch, mnohí potrebovali oštetrenie, niektorí ošatenie, ale všetci informácie a bezpečné miesto s prístupom k hygienickým zariadeniam. Spojili sme sa preto s ďalšími organizáciami a pomáhali sme samosprávam. V Prešove sme sprevádzkovali čakareň s prenocovaním a zabezpečili aj sanitárny kontajner. Okrem dobrovoľníkov nám pomáhali aj zdravotníci, bolo zabezpečené tlmočenie, dobrovoľní hasiči sa starali o bezpečnosť.

3. Ročná účtovná závierka a zhodnotenie základných údajov v nej obsiahnutých.

Účtovná závierka neziskovej organizácie Človek v ohrození, n.o. za rok 2023 v podvojnóm účtovníctve vrátane poznámok tvorí prílohu č. 2 tejto Výročnej správy.

4. Výrok audítora k ročnej účtovnej závierke:

Audit účtovnej závierky zostavenej k 31.12.2023 neziskovej organizácie bol vykonaný dňa 20.05.2024 audítorskou spoločnosťou DOMINANT AUDIT s.r.o., Licencia SKAU č. 319.

Výrok audítora k ročnej účtovnej závierke tvorí prílohu č. 3 tejto Výročnej správy.

5. Prehľad o príjmoch (výnosoch) a výdavkoch (nákladoch).

Nezisková organizácia vedie účtovníctvo v systéme podvojného účtovníctva. Príjmy a výdavky (v podvojnóm účtovníctve výnosy a náklady) ku dňu nadobudnutia právoplatnosti registrácie boli vo všetkých položkách 0,- Eur.

Príjmy (výnosy) za rok 2023 boli v celkovej výške 8 268 292,62 Eur. Podrobne rozpísané v bode č. 6 a v prílohe č. 1 tejto Výročnej správy.

Príjmy za rok 2023 tvorili:

dary: 2 977 316,55 Eur, príspevky: 3 327 948,81 Eur a iné príjmy a dotácie: 1 963 007,26 Eur.

Výdavky (náklady) k 31.12.2023	8 268 292,62 Eur
z toho	
Spotreba materiálu	104 455,85 Eur
Spotreba energie	23 229,14 Eur
Opravy a udržiavanie	1 734,44 Eur
Cestovné	159 779,45 Eur
Ostatné služby	1 843 607,58 Eur
Náklady na reprezentáciu	2 032,10 Eur
Mzdové náklady	1 847 951,503 Eur
Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie	637 523,20 Eur
Zákonné sociálne náklady	86 219,37 Eur
Ostatné dane a poplatky	946,63 Eur
Kurzové straty	9 161,50 Eur
Dary	176 167,60 Eur
Osobitné náklady – náklady cieľových skupín	2 274 935,75 Eur
Iné ostatné náklady	47 634,80 Eur
Odpisy dlhodobého hmotného majetku	11 259,00 Eur
Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám – náklady partnerov	1 041 362,22 Eur

Z toho:

1. Náklady na správu: 835 976,18 Eur (riadenie a rozvoj, fundraising, nájomné, kancelársky materiál, administratíva, bankové poplatky a pod.)

2. Náklady podľa druhu všeobecne prospešných služieb:

- v oblasti ochrany ľudských práv a základných slobôd a tvorby, rozvoja, ochrany, obnovy a prezentácie duchovných a kultúrnych hodnôt: 243 230,05 Eur (najmä služby, cestovné výdavky, náklady na organizovanie školení, študijných ciest a seminárov a podobne.)

- v oblasti výskumu, vývoja, vedecko-technických služieb a informačných služieb: 1 067 522,43 Eur (najmä náklady na prípravu a tlač brožúr, článkov, organizovanie seminárov a podobne.)

- v oblasti poskytovania sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti podľa osobitného zákona: 6 121 563,96 Eur (najmä náklady na mzdy a zákonné sociálne a zdravotné poistenie, stravné, komunikačné a cestovné náklady zamestnancov Komunitných centier a podobne.)

3. Náklady spolu: 8 268 292,62 Eur.

Finančný majetok k 31.12.2023	
Konečný zostatok v pokladni k 31. 12. 2023	6 653,16 Eur
Konečný zostatok na účte k 31. 12. 2023	4 635 484,58 Eur
Konečný zostatok spolu k 31. 12. 2023	4 642 137,74 Eur

6. Prehľad rozsahu príjmov (výnosov) v členení podľa zdrojov.

Podrobný prehľad príjmov (výnosov) organizácie za rok 2023 tvorí prílohu č. 1 tejto Výročnej správy.

7. Stav a pohyb majetku a záväzkov neziskovej organizácie.

Majetok neziskovej organizácie k 31.12.2023 tvoria prostriedky v pokladnici a na bankových účtoch, štyri osobné motorové vozidlá (Opel Corsa, Dacia Duster, Dacia Duster a Škoda Fabia) a licencie na software. Organizácia neeviduje žiadny hmotný a nehmotný investičný majetok.

Stav finančných prostriedkov k 31.12.2023	
finančné prostriedky v pokladni	6 653,16 Eur
finančné prostriedky na bankových účtoch	4 635 484,58 Eur
Stav hmotného majetku k 31.12.2023	
osobné motorové vozidlo Opel Corsa	14 550,90 Eur
oprávky k motorovému vozidlu Opel Corsa	3 638,00 Eur
osobné motorové vozidlo Dacia Duster	11 000,00 Eur

oprávky k motorovému vozidlu Dacia Duster	2 750,00 Eur
osobné motorové vozidlo Dacia Duster	9 990,00 Eur
oprávky k motorovému vozidlu Dacia Duster	2 498,00 Eur
osobné motorové vozidlo Škoda Fabia	9 490,00 Eur
oprávky k motorovému vozidlu Škoda Fabia	2 373,00 Eur
Stav záväzkov k 31.12.2023	799 262,15 Eur
Záväzky zo sociálneho fondu	2 891,13 Eur
Záväzky z obchodného styku	168 014,01 Eur
Záväzky voči zamestnancom	147 298,93 Eur
Záväzky so SP a ZP	75 825,33 Eur
Daňové záväzky	9 083,23 Eur
Ostatné záväzky	396 149,52 Eur

8. Zmeny a nové zloženie orgánov neziskovej organizácie, ku ktorým došlo v priebehu roka.

V danom období nedošlo k zmenám v zložení orgánov neziskovej organizácie.

Správna rada neziskovej organizácie Človek v ohrození, n.o.:

Lucia Štasselová (predsedkyňa Správnej rady), Šimon Pánek, Jan Kamenický, Jan Mrkvička, Jan Černý, Martina Králová.

Dňa 6.12.2023 odstúpili s účinnosťou ku dňu 31.12.2023 zo Správnej rady Jan Kamenický a Jan Mrkvička, ktorých s účinnosťou od 01.01.2024 nahradili Boris Strečanský a Christine Mary Hirst.

Dozorná rada neziskovej organizácie Človek v ohrození, n.o.:

David Valouch, Anna Spružinová, Anna Soumarová

Dňa 6.12.2023 odstúpili s účinnosťou ku dňu 31.12.2023 z Dozornej rady David Valouch, Anna Spružinová, Anna Soumarová, ktorých s účinnosťou od 1.1.2024 nahradili Jan Kamenický, Martin Balušík a Jana Dravecká.

Riaditeľka neziskovej organizácie Človek v ohrození, n.o.:

Andrea Najvirtová

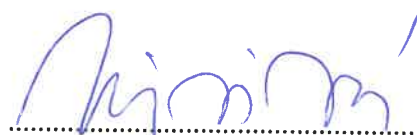
9. Ďalšie údaje určené správnou radou.

Správna rada neurčila žiadne ďalšie údaje na zverejnenie vo výročnej správe.

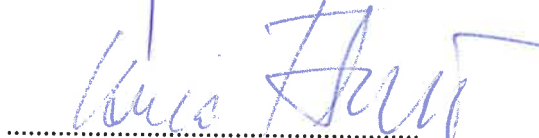
10. Vyjadrenie dozornej rady.

Dozorná rada preskúmala hospodárenie neziskovej organizácie a nemá pripomienky.

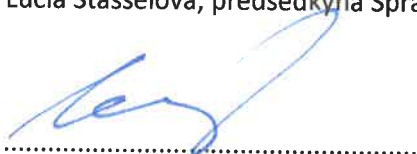
V Bratislave 23.5.2024

.....
Andrea Najvirtová, riaditeľka

V Bratislave 23.5.2024

.....
Lucia Štasselová, predsedkyňa Správnej rady

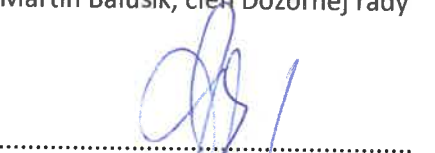
V Prahe 23.5.2024

.....
Jan Kamenický, člen Dozornej rady

V Bratislave 23.5.2024

.....
Martin Balušik, člen Dozornej rady

V Bratislave 23.5.2024

.....
Jana Dravecká, členka Dozornej rady

PREHĽAD

o daroch, príspevkoch a príjmoch za rok 2023 v eurách

Názov: Človek v ohrození, n.o.

Príjmy/Výnosy	Dar	Príspevok	Príjmy a dotácie
Dotácie zo štátneho rozpočtu			748 850,71
Dotácie z Európskej únie			958 747,22
Dotácie ostatné			213 373,12
Príspevky od iných organizácií		1 388 127,85	
Dary od fyzických osôb	858 944,69		
Dary od právnických osôv	2 118 371,86		
Vecné dary	-		
Príspevky z podielu zaplatenej dane		616 892,35	
Príspevky z verejnej zbierky		1 322 948,61	
Príjmy z vlastnej činnosti			39 392,48
Ostatné výnosy – kurzové zisky			2 643,73
Príjmy/Výnosy k 31.12.2023	2 977 316,55	3 327 968,81	1 963 007,26